

Modul Roditeljstvo

Poučavanje

Kratki izleti (Montessori 6–12)

Nijedan opis i nijedna slika u knjizi ne mogu zamijeniti pogled na drveće u pravoj šumi, sa svime što se ondje događa. Iz tih stabala zrači nešto što govori duši. - Maria Montessori

Naš posjet zoološkom parku u gradu Katowice, južna Poljska, ljeto 2025.

Što su „kratki izleti” u Montessori pedagogiji?

Kratki izleti Montessori su pristup izlasku djeteta (6–12 g.) iz kuće ili učionice **s jasnom namjerom i pitanjem**. Oni predstavljaju **nastavak istraživanja kroz pitanja i odgovore**: dijete u ovoj dobi želi razumjeti **razloge koji upravljaju stvarima**. Da bi do toga došlo, potrebna su mu dva okruženja:

1. pripremljen prostor kod kuće ili u školi i
2. vanjski svijet.

Kratke izlete organizira **samo dijete**, uz diskretnu podršku odraslog. Riječ je o važnoj životnoj vježbi koja razvija **autonomiju, inicijativu i snalažljivost**. To nije obična šetnja u

kojoj dijete pasivno sudjeluje, nego odlazak s **preciznom svrhom** povezanom s temom istraživanja.

Zašto baš sada (6–12)?

U „[drugom stadiju razvoja](#)” djeca žele spoznati **uzroke i zakonitosti** prirode i društva. Njihov interes prelazi zidove doma i učionice; da bi pronašli odgovore, **moraju izaći u svijet**. Sloboda izlaska ide ruku pod ruku s **preuzimanjem odgovornosti** — planiranjem, dogovorom, sigurnošću, poštivanjem vremena i drugih.

Kako osmisliti kratke izlete

1) Zajedničko planiranje u obitelji

Na početku razdoblja (npr. školske godine) razgovarajte o mogućim izletima. Napravite mali brainstorming i sastavite popis mjesta koja bi *svatko* volio posjetiti, povezujući ih s početnim projektima i interesima djeteta.

Poveznica s Kozmičkom pričom

Nakon što dijete upozna Kozmičku priču (postanak svemira i života), popis može uključivati lokacije koje produbljuju te teme: svemir, Zemlja, biljni i životinjski svijet...

2) Ideje za odredišta (primjeri)

- Planetarij
- Vulkansko područje
- Paleontološko nalazište
- Nacionalni park ili zaštićeno područje
- Prirodoslovni muzej
- Botanički vrt
- Izložba pejzažne fotografije

Dijete je ponosno kada može odabrati i obrazložiti svoj izbor. Time jača njegov osjećaj odgovornosti i pripadnosti projektu.

3) Pomognite djetetu da planira — pitanjima, ne rješenjima

Za planiranje izleta možete koristiti i predložak ispod ove lekcije.

Vodite ga **pitanjima koja potiču razmišljanje**, primjerice:

- Kako se ovaj izlet **povezuje** s temom koju istražuješ?
- Koji su **dani i sati** rada odredišta?
- **Kako doći** (pješke, javni prijevoz, automobil)?
- **Što ponijeti** (bilježnicu, olovku, pribor za crtanje, bocu vode...)?
- Kakvo će biti **vrijeme** i što ćeš **odjenuti**?
- Hoćemo li ponijeti **užinu** ili planirati gdje ćemo jesti?

Zajedno s/astavite **listu informacija** koje treba prikupiti:

- adresa i lokacija
- datum i eventualne rezervacije
- moguće točke posjeta
- radno vrijeme
- cijena ulaznica
- procjena puta i **prijevoz**

4) Dijete prikuplja informacije

Dijete može:

- nazvati (uz prethodnu vježbu razgovora kod kuće),
- pretražiti internet,
- pitati službene osobe na licu mjesta.

Vaša uloga: **budite prisutni, ali ne preuzimajte**. Dogovorite unaprijed „skriptu” za poziv i ponudite **probnu simulaciju**.

5) Prezentacija obitelji i zajedničko odlučivanje

Dijete obitelji iznosi **sažetak informacija**. Svi članovi mogu glasati za ideje koje im se najviše sviđaju. Razgovarajte **demokratski** o trošku, budžetu i vrsti iskustva koje želite.

Za nas kao obitelj nema ljepše stvari od zajedničkog učenja - homeschoolinga - na putovanjima. Toliko pitanja, zanimljivosti i predivnog povezujućeg vremena zajedno.

Uloga odraslog tijekom izleta

- Budite **diskretan pratitelj** – ne organizator. Ne intervenirajte u odlukama osim ako postoji **opasnost**.
- Ako dijete **pogriješi put**, pričekajte da samo to primijeti i potraži rješenje. Pomozite pitanjima:
  - „Što primjećuješ?”
  - „Koje su nam mogućnosti?”
  - „Što bi bilo dobro učiniti sada?”Dijete će najčešće izreći razumnu opciju (npr. „Siđimo na sljedećoj stanici i vratimo se”), a vi potvrdite: „Odlično, tako ćemo.”
- Može se dogoditi da izlet **ne završi planiranim ciljem**. Nije problem – to je **dio učenja**. Izlet se može odgoditi, ali iskustvo donosi dragocjene spoznaje: planiranje, orijentaciju,

prilagodbu.

Vaš stav: ostanite **neutralni** i bez prosudbi. U Montessori pedagogiji **pogreška je sastavni dio učenja**: omogućuje djetetu samoispravak i jača njegovu **unutarnju izgradnju i neovisnost**.

Sloboda i odgovornost

U dobi 6–12 dijete traži **uzroke i zakonitosti**; izlazak mu otvara put do odgovora. Ta se sloboda može dati samo ako dijete preuzima i **odgovornost** koju ona nosi. Kratki izleti ponekad uključuju i **fizičke zahtjeve** (dulje hodanje i sl.), no dijete je spremno suočiti se s tim izazovima. Tada razvija sposobnosti **iznad očekivanih**, jer ne proizlaze iz vanjske prisile, već iz **unutarnje motivacije i savjesti**.

Nakon kratkog izleta

Razgovarajte u obitelji o onome što ste **naučili i doživjeli**. Dijete može u svoj dnevnik unijeti **kratki izvještaj** – bilješke, crtež, kartu puta, ulaznice.

Sažetak za roditelje (što je bitno zapamtiti)

- Kratki izleti nisu obična „šetnja”, nego **izlazak s pitanjem i svrhom** koje postavlja dijete.
- Dijete **planira, istražuje, komunicira i vodi** (vi ste diskretna zaštitna mreža u pozadini).
- **Pogreške su dobrodošle**: one grade odgovornost, snalažljivost i mirnoću.
- Cilj nije samo doći na odredište, nego **proći cijeli proces**: planiranje → istraživanje → odluka → iskustvo → refleksija.
- Priroda i stvarni svijet najbolji su učitelji: „*Iz tih stabala zrači nešto što govori duši.*”

Naša L. istražuje matematičke izume u Tehničkom muzeju Krakow, ljeto 2025.